

Sygn. akt VII U 136/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

Protokolant: protokolant sądowy Urszula Kalinowska

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2018 r. w Warszawie

sprawy A. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania A. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 11 grudnia 2017 r., znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

A. R. w dniu 22 grudnia 2017r. odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 11 grudnia 2017r., znak: (...), odmawiającej emerytury pomostowej.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, że w latach 1985-1992 pracował jako kierowca samochodu ciężarowego - cementowozu, czyli wykonywał tę samą pracę, w tym samym zakładzie, co w latach 1981-1984, a mimo to wskazane na początku lata nie zostały mu zaliczone (odwołanie z dnia 22 grudnia 2017r., k. 3 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., w trybie wskazanym w art. 148¹ § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podniósł, że ubezpieczony nie udowodnił pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w wymiarze co najmniej 15 lat. Nie spełnił więc warunku, o którym mowa w art. 4 pkt 6 ustawy o emeryturach pomostowych. Organ rentowy zaliczył jedynie 8 lat, 9 miesięcy i 19 dni takiego stażu. Nie został natomiast uwzględniony okres od 6 lutego 1985r. do 10 kwietnia 1992r. z uwagi na niedostarczenie za ten czas świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Do stażu w warunkach szczególnych nie uwzględniono także pracy w okresie od 6 grudnia 2007r. do 19 lipca 2008r., ponieważ pracodawca nie podał charakteru wykonywanej pracy według wykazu, działu i pozycji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz wykazu, działu, pozycji i punktu zarządzenia resortowego. Ponadto nie został zaliczony okres od 1 stycznia 2017r. do 14 listopada 2017r., ponieważ pracodawca na drukach (...) nie zgłosił pracownika do ZUS jako

pracownika zatrudnionego w warunkach szczególnych, co powinno nastąpić zgodnie z art. 38 ustawy o emeryturach pomostowych. Poza tym, organ rentowy zwrócił uwagę, że A. R. osiągnął wiek uprawniający do emerytury pomostowej dopiero w dniu 17 grudnia 2017r., czyli już po wydaniu zaskarżonej decyzji. Dodatkowo nie rozwiązał stosunku pracy i w związku z tym nie spełnił warunku, o którym mowa w art. 4 pkt 7 ustawy o emeryturach pomostowych (odpowiedź na odwołanie z dnia 25 stycznia 2018r., k. 4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. R., ur. dnia (...), od dnia 25 września 2012r. jest zatrudniony w (...) sp. z o.o. w W. na stanowisku kierowcy autobusu, w pełnym wymiarze czasu pracy (zaświadczenie z dnia 16 lutego 2018r., k. 9 a.s.).

Ubezpieczony w dniu 21 września 2017r. złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wnioski o emeryturę pomostową wraz z informacją dotyczącą okresów składkowych i nieskładkowych (wnioski o emeryturę pomostową, k. 43 - 94 a.r.).

Na podstawie dowodów uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania organ rentowy przyjął za udowodnione okresy nieskładkowe w wymiarze 1 roku, 8 miesięcy i 2 dni oraz okresy składkowe w wymiarze 35 lat, 5 miesięcy i 20 dni, tj. staż sumaryczny w wymiarze 37 lat, 2 miesięcy i 10 dni. Natomiast staż w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze organ rentowy przyjął za udowodniony w wymiarze 8 lat, 9 miesięcy i 19 dni. W rezultacie organ rentowy przyjął, że ubezpieczony nie udowodnił na dzień 1 stycznia 2009r. okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, wynoszącego co najmniej 15 lat oraz nie wykazał, by nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy z pracodawcą (...) sp. z o.o. w W.. Organ rentowy wskazał także, że wiek emerytalny, wynoszący 60 lat, wnioskodawca osiągnie dopiero 17 grudnia 2017r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował także, że do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w myśl art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych nie zostały zaliczone okresy zatrudnienia:

- od 6 lutego 1985r. do 4 kwietnia 1992r. w (...) W.,
- od 6 grudnia 2007r. do 19 lipca 2008r. w Zakładzie (...) w W.,
- od 1 stycznia 2017r. do 14 listopada 2017r. w (...) sp. z o.o. w W.,

ponieważ nie zostało potwierdzone, że w ww. okresach ubezpieczony wykonywał prace wymienione w załączniku nr 1 lub 2 do ustawy o emeryturach pomostowych (decyzja z dnia 11 grudnia 2017r., znak: (...), k. 95 a.r.).

A. R. odwołał się od powyższej decyzji (odwołanie z dnia 22 grudnia 2017r., k. 3 a.s.).

Wskazany stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych, które zostały ocenione jako w pełni wiarygodne. Dokumenty były wiarygodne, korespondowały ze sobą oraz tworzyły spójny stan faktyczny. Strony nie kwestionowały ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z tych dokumentów, należało uznać za mogące stanowić podstawę ustaleń faktycznych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie A. R. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 11 grudnia 2017r., znak: (...), nie zasługiwało na uwzględnienie.

Prawo do emerytury pomostowej, o którą ubiegał się A. R., oraz przesłanki konieczne do spełnienia określają przepisy ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2008r. Nr 237 poz. 1656). Ustawa ta ma charakter przejściowy, ograniczając prawo do uzyskania świadczenia dla osób urodzonych po dniu 31 stycznia 1948r., które prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze rozpoczęły z dniem 1 stycznia 1999r. Celem tej ustawy jest ograniczenie kręgu uprawnionych do emerytury z powodu pracy w szczególnych warunkach lub w

szczególным charakterze do mniejszej liczby sytuacji uzasadnionych rzeczywistą koniecznością przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w których oczekiwania osób, które rozpoczęły wykonywanie takiej pracy na starych zasadach, na wcześniejsze przejście na emeryturę, powinny zostać zaspokojone (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012r., II UK 164/11, OSNP 2013, nr 5-6, poz. 62 i z dnia 4 września 2012r., I UK 164/12, LEX nr 1284720).

Wskazany cel ustawy o emeryturach pomostowych realizują przepisy określające warunki nabycia prawa do przewidzianego w niej świadczenia, w tym art. 4 i art. 49. W myśl pierwszego z nich, prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. urodził się po dniu 31 grudnia 1948r.;
2. ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
3. osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
4. ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
5. przed dniem 1 stycznia 1999r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
6. po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
7. nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Z kolei art. 49 przewiduje, że prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

1. po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
2. spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
3. w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2 okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Przesłanki wymienione w cytowanych przepisach muszą być spełnione łącznie. Oznacza to, że brak choćby jednego z tych warunków powoduje niemożność nabycia uprawnień emerytalnych, na co zwrócił uwagę m.in. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 26 kwietnia 2012r. (sygn. akt III AUa 252/12) oraz Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 18 lipca 2013r. (sygn. akt III AUa 1664/12).

W rozpatrywanej sprawie bezsporne było, że A. R. na dzień złożenia wniosku o emeryturę pomostową, jak również w dacie wyrokowania, wciąż pozostawał w zatrudnieniu w (...) sp. z o.o. w W., co potwierdza przedstawione przez niego zaświadczenie z dnia 16 lutego 2018r. (k. 9 a.s.) oraz zaświadczenie z 14 listopada 2017r. (k. 91 a.r.). W związku z tym nie została spełniona przesłanka z art. 4 pkt 7 oraz z art. 49 w związku z art. 4 pkt 7 ustawy o emeryturach pomostowych.

Wobec powyższego, niezależnie od spełnienia przez ubezpieczonego innych warunków określonych w art. 4 bądź w art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, pozytywne rozstrzygnięcie i dokonanie zmiany zaskarżonej decyzji nie było możliwe. Pozostawanie przez ubezpieczonego w stosunku pracy stanowi samodzielną i negatywną przesłankę skutkującą brakiem możliwości przyznania mu prawa do emerytury pomostowej. Brak spełnienia tej przesłanki, niezależnie od tego, czy inne się ziściły, czyni niemożliwym uwzględnienie żądania w zakresie przyznania wnioskowanego świadczenia, a ponadto czyni bezcelowym badanie spornej kwestii związanej z okresami pracy

ubezpieczonego w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze. Postępowanie dowodowe dotyczące tej okoliczności było zatem bezprzedmiotowe i Sąd oddalił wniosek o przesłuchanie świadków. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 24 lutego 2016r. (sygn. akt III AUa 476/15) oraz Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 6 grudnia 2013r. (sygn. akt III AUa 524/13), brak spełnienia jednej przesłanki zwalnia sąd od rozpatrywania pozostałych warunków przysługiwania prawa do świadczenia. Wynika to z tego, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych sąd orzeka o prawie do konkretnego świadczenia (w tym wypadku o prawie do emerytury pomostowej), a nie o poszczególnych przesłankach jego przysługiwania. To oznacza, że sąd oddala odwołanie w przypadku niespełnienia chociażby jednego warunku koniecznego do przyznania świadczenia i nie bada, czy inne warunki zostały spełnione.

W uzupełnieniu należy dodać, że postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń ma charakter rozpoznawczy i kontrolny. Pierwsza właściwość skupia uwagę na samodzielnej ocenie przesłanek warunkujących prawo do świadczenia, druga koncentruje się na ocenie zasadności rozstrzygnięcia dokonanego przez organ rentowy. Ustalenie przez sąd, że ubezpieczony nie spełnia jednego z kumulatywnych warunków uzasadniających przyznanie emerytury, zwalnia go od badania pozostałych. W tym wypadku funkcja kontrolna postępowania ma charakter dominujący, co oznacza, że sąd nie ma obowiązku realizować powinności rozpoznawczych, gdyż te w ostatecznym rozrachunku nie doprowadzą i tak do przyznania ubezpieczonemu świadczenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2014r., sygn. akt I UK 7/14; LEX nr 1511381).

Podsumowując, skoro A. R. nadal pozostaje w stosunku pracy, który nie został rozwiązany, bezprzedmiotowe są rozważania w przedmiocie charakteru pracy wykonywanej od 6 lutego 1985r. do 4 kwietnia 1992r. Niezależnie od dokonanej w tym zakresie oceny, zaskarżona decyzja jako oparta na niespornym ustaleniu wskazującym na nierozwiązanie stosunku pracy, jest uzasadniona. To oznacza, że według stanu na dzień wyrokowania, brak było podstaw do przyznania ubezpieczonemu emerytury pomostowej. Sąd Okręgowy ocenił zatem, że na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie należało oddalić.

ZARZĄDZENIE

(...)